

भारतीय रिज़र्व बैंक

RESERVE BANK OF INDIA

www.rbi.org.in

ଆରବିଆଇ / ୨୦୧୬-୧୭ / ୧୧୫

ଡିସିଏମ (ପିଏଲଜି) ସଂ. ୧୨୪୧/ ୧୦.୨୭.୦୦/ ୨୦୧୬-୧୭

ନଭେମ୍ବର ୦୯, ୨୦୧୬

ଚେୟାରମ୍ୟାନ / ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ / ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ,

ସରକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ/ ବେସରକାରୀ ବ୍ୟାଙ୍କ/ବିଦେଶୀ ବ୍ୟାଙ୍କ

ଆଞ୍ଚଳିକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ/ ସହରୀ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ

ରାଜ୍ୟ ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ

ମହାଶୟ

ପ୍ରଚଳିତ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ ର ବୈଧ ମୁଦ୍ରା ଗୁଣବତ୍ତା ପ୍ରତ୍ୟାହତ

ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଆମର ନଭେମ୍ବର ୮, ୨୦୧୬ ରେ ଜାରି ପରିପତ୍ର ଡିସିଏମ (ପିଏଲଜି) ସଂ. ୧୨୨୬/ ୧୦.୨୭.୦୦/ ୨୦୧୬-୧୭ କୁ ଦୟାକରି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏଟିଏମ ଗୁଡିକ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ (ଏସ ବି ଏନ) ବିତରଣ ବନ୍ଦ କରିବା ତଥା ପୁନଃ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବା ପରେ କେବଳ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ୫୦ ଟଙ୍କା ବିତରଣ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉପଲକ୍ଷେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ:

I. ନଭେମ୍ବର ୧୧, ୨୦୧୬ ଠାରୁ ଏଟିଏମ ଗୁଡିକର ପୁନଃ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବା:

ସୁଇଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ (ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ବହିଃସୂତ୍ର /ସେବା ପ୍ରଦାନ କରି ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ) ସମ୍ପୃକ୍ତ ଏଟିଏମ ର କ୍ୟାସେଟ ଗୁଡିକରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ ର ବିତରଣକୁ ବ୍ୟାହତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତଥା ଏଟିଏମ ରେ ପଡି ରହି ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ ଗୁଡିକୁ ଖାଲି କରାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହେବ ।

II ଏଟିଏମ ଗୁଡିକୁ ୧୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୫୦ ଟଙ୍କା ବିତରଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରାଇବା

ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡିକ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ(ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ବହିଃସୂତ୍ର/ସେବା ପ୍ରଦାନ କରି ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ) ଯେ :

(କ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏଟିଏମ ରେ କମ କରୁଥିବା ଅତି କମ ରେ ଅନ୍ତତଃ ଗୋଟିଏ କ୍ୟାସେଟ ଶହେ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବର୍ଗର ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ ତତକ୍ଷଣାତ ବିତରଣ କରି ପାରୁଥିବ ।

(ଖ) ଉପରଲିଖିତ କୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏଟିଏମ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନୋଟ(ସବ୍ୟ ଏବଂ ପୁନଃ ବ୍ୟବହାର୍ଜ୍ୟ) ଗୁଡିକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂସ୍ଥା ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାକୁ ହେବ ।

(ଗ) ସମ୍ଭବ ହେଲେ ଅଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ ବିତରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ କ୍ୟାସେଟ କୁ ଉପଯୋଗୀ କରିବାକୁ ହେବ ।

III. ଦିନକୁ କାର୍ତ୍ତ ପ୍ରତି ଟଙ୍କା ଉଠାଣ ସୀମା ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡିକ (ଜାରି କରୁଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ) ସେମାନଙ୍କର କାର୍ତ୍ତ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା / କୋର ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଯାହାଦ୍ୱାରା :

(କ) ଏଟିଏମ ଦ୍ଵାରା ଟଙ୍କା ଉଠାଣ କରୁଥିବା ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଦିନକୁ କାର୍ଡ ପ୍ରତି ଉଠାଣ ସୀମା ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଲାଗୁ ହେବ ।

(ଖ) ଏହି ସୀମା ଏଟିଏମ ଏବଂ ପଏଣ୍ଟ ଅଫ ସେଲ ସମେତ ସମସ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ସାମ୍ବାହିକ ସର୍ବମୋଟ ୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କାର ଉଠାଣ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହିବ; ଏବଂ

(ଗ) ଏହି ସୀମା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ହେଉଥିବା ସମୀକ୍ଷା ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

IV. ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଜରିଆରେ ଟଙ୍କା ଉଠାଣ

ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନଙ୍କର ଏଜେଣ୍ଟ ହୋଇଥିବାରୁ ବ୍ୟାଙ୍କମାନେ ଏହି ପ୍ରତିନିଧି ମାନଙ୍କୁ ମାଇକ୍ରୋ ଏଟିଏମ ଓ ଆଧାର କାର୍ଡ ମାଧ୍ୟମରେ ହେଉଥିବା ପଇସା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଉଥିବା ଜମା ଓ ଉଠାଣ ପାଇଁ ଯଥୋଚିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ଯାହାକି ପ୍ରଚଳିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନାମା ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ ଗୁଡିକର ବ୍ୟାଙ୍କ କାଉଣ୍ଟରରେ ଉଠାଣର ସୀମା ([ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନଭେମ୍ବର ୮, ୨୦୧୬ ର ପ୍ରେସ ପ୍ରକାଶନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ](#)) ଅନୁଯାୟୀ ହେବ ।

V. ନଗଦ ଟଙ୍କା ଜମା ମେସିନ ଓ ନଗଦ ଟଙ୍କା ପୁନଃ ଚଳନ ମେସିନ ଦ୍ଵାରା ଜମା ରାଶି ଗ୍ରହଣ

(କ) ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନେ ନିଜର ନଗଦ ଟଙ୍କା ଜମା ମେସିନ (ସିଡିଏସ) ଏବଂ ନଗଦ ଟଙ୍କା ପୁନଃ ଚଳନ ମେସିନ (ସିଆର) ଗୁଡିକୁ କେବଳ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିପାରିବେ ।

(୧) ନଗଦ ଟଙ୍କା ଜମା ମେସିନ ଓ ନଗଦ ଟଙ୍କା ପୁନଃ ଚଳନ ମେସିନ ଗୁଡିକ ଏସବିଏନ ବିତରଣ କରୁ ନ ଥିବେ ।

(୨) ଏହି ସିଡିଏମ ଓ ସିଆର ଗୁଡିକ ଏସବିଏନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ (ଡିସେମ୍ବର ୩୦, ୨୦୧୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) କାର୍ଡ ଆଧାରରେ ଅଧିକୃତ (କାର୍ଡ ରହିତ ଏସବିଏନ ଜମା ପାଇଁ ଅକ୍ଷମ ଥିବା) କେବଳ କାର୍ଡଧାରୀଙ୍କ ଜମାଖାତାରେ ଜମା ହେବ (ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ଜମା ଖାତାରେ ଜମା ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ ହେବ ନାହିଁ) ।

(ଖ) ଏହି ସିଡିଏମ ଓ ସିଆର ଗୁଡିକୁ ପୂର୍ବବତ ଏଟିଏମ ନେଣ ଦେଣ ର ଉଠାଣ ସୀମା ଅଧୀନରେ ଅଣ-ଏସବିଏନ ଗୁଡିକୁ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ / କିମ୍ବା ବିତରଣ କରିବେ ।

VI. ନୂତନ ଶୁଖିଲା ବିଶିଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ବର୍ଗର ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟର (୫୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା) ବିତରଣ ଏବଂ ଜମା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ (ନୂତନ) ଶୁଖିଲାରେ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ବର୍ଗର ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ ପ୍ରଚାଳନ ହେବ ମାତ୍ରେ ନିଜ ନିଜର ଏଟିଏମ ଏବଂ ସିଡିଏମ/ସିଆର ଗୁଡିକୁ ବିତରଣ (ଉଠାଣ) ଗ୍ରହଣ (ଜମା) ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା କଥା ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ।

୨। ଏହି ପରିପତ୍ର ର ୨(ii) ଏବଂ ୨(vi) ରେ ଉପଲବ୍ଧ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାର ସଂଶୋଧନ କ୍ରମ ରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡିକୁ ଏହି ସୂଚନା ଦିଆ ଯାଉଛି ଯେ ହ୍ଲାଇଟ ଲେବେଲ ଏଟିଏମ ପରିଚାଳକ ମାନେ ନିଜର ନଗଦ ରାଶି ଯୋଗାଣ କରୁଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ମାନଙ୍କୁ (ଏହା ପ୍ରାୟୋଜକ ବ୍ୟାଙ୍କ ହୋଇ ପାରେ ଅବା ନାହିଁ) ପ୍ରତ୍ୟାହତ ବ୍ୟାଙ୍କ ନୋଟ ଜମା କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରି ପାରନ୍ତି ।

୩। ଗ୍ରାହକ ସେବାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡିକୁ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆ ଯାଉଛି ।

(i) ବ୍ୟାଙ୍କ କାଉଣ୍ଟର ଗୁଡିକ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ନୋଟ ବିନିମୟ ତଥା ସେହି ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତିରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସେବା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସମୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

(ii) ନୋଟ ବିନିମୟ ଜନିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୁଚନା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହେଲ୍ପଲାଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ । ଏହି ହେଲ୍ପଲାଇନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଶାଖା ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବା ସହ ବ୍ୟାଙ୍କ ର ୱେବସାଇଟ ରେ ଅପଲୋଡ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(iii) “ପଏଞ୍ଚ ଅଫ ସେଲ” ଚର୍ମିନାଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ ନିର୍ଧାରିତ ସାପ୍ତାହିକ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି କାର୍ଡ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟହ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଉଠାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆ ଯିବ ।

୪। ଆମର ନଭେମ୍ବର ୦୮, ୨୦୧୬ ର ପରିପତ୍ରର ପାରା ୩(iv) ରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଜରିଆରେ ମୁଦ୍ରା ବିନିମୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୀକ୍ଷା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟାହୃତ ହେବ ।

୫। ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକୁ ତତ୍କାଳ ପ୍ରଭାବ ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ ।

୬। ଦୟାକରି ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର କରିବେ ।

ଆପଣଙ୍କ ବିଶ୍ୱସ୍ତ

ପି ବିଜୟ କୁମାର

ମୁଖ୍ୟ ମହା ପ୍ରବନ୍ଧକ